

ONTWERPBRIEF GS

Directie SBO

documentnummer

Zaaknummer

Categorie
verwijsnummer

A

onderwerp

Vertrek rijksdiensten uit Zeeland

advies/besluit

Staatssecretaris Bijleveld van BZK vragen een integrale visie te ontwikkelen op de spreiding van rijksdiensten in Nederland

leden gedeputeerde staten

portefeuillehouder paraaf

Peijs, K.M.H.

vervanger

Poppelaars, A.J.G.

besluit

datum

nummer

paraaf secr. voor uitvoering

aantal te paraferen stukken

1

Behandeld door:

naam

afdeling
BST

Doorkiesnummer

datum
27-01-2009

parafen

Medeparafen

Afdelingshoofd

datum

paraaf

dir/afd

datum

Paraaf

Fin. Toets

datum

paraaf

-

Jur. Toets

datum

paraaf

dir/afd

datum

Paraaf

Directeur

datum

paraaf

-

geadresseerde

bericht op brief van

-

Adressering

kenmerk geadresseerde

-

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Postbus 20011
2500 EA 's-Gravenhage

bijlage(n)

-

onderwerp

Vertrek rijksdiensten uit Zeeland

aanwijzingen

verwerkt registratuur

paraaf

uiterste verzenddatum

tekstverwerking

paraaf

verzenddatum brief

paraaf

collationeren

paraaf

terug naar ambtenaar J/N
JA

paraaf

verzenden afschriften aan

1.

nummers bijlagen

2.

3.

indien meer afschriften; adreslijst toevoegen

bericht op brief van: -

uw kenmerk: -

ons kenmerk:

afdeling: **Bestuur**

bijlage(n): -

behandeld door:

doorkiesnummer:

onderwerp: **Vertrek rijksdiensten uit Zeeland**

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Postbus 20011
2500 EA 's-Gravenhage

verzonden:

Middelburg, 3 februari 2009

Geachte staatssecretaris Bijleveld,

Hierbij willen wij onze verontrusting uitspreken over de verschillende plannen tot opschaling van de voor onze provincie belangrijke rijksinstellingen. De departementale benadering van schaalprocessen brengt met zich mee dat er op dit moment geen oog is voor de gecumuleerde bestuurlijke en maatschappelijke impact van wegtrekkende overheidsdiensten. De opschaling betekent de facto voor Zeeland de toevoeging van rijksinstellingen aan grote instellingen buiten de provincie. Waardoor er hoogwaardige banen verloren gaan. In deze tijd van economische crisis een zeer ongewenst gevolg, zeker voor de Zeeuwse regio. Daarom willen wij u vragen op rijksniveau regie te gaan voeren op deze ontwikkelingen door een integrale visie te ontwikkelen op de spreiding van rijksdiensten. Hiermee kunnen de maatschappelijke neveneffecten van vertrekkende rijksdiensten beter in kaart worden gebracht en meegewogen worden in de sectorale discussies.

Het ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties, het moederdepartement voor het openbaar bestuur, is verantwoordelijk voor het beleid en de wetgeving aangaande de inrichting en werking van provincies. Dit blijkt bijvoorbeeld uit het door uw ministerie geïnitieerde programma Krachtig Bestuur.

Een kenmerk van een krachtig bestuur is dat het in staat is wettelijke en autonome taken adequaat uit te voeren en hiervoor in de maatschappelijke context de juiste verbindingen aan te gaan. Dit kan per regio een verschillende invulling hebben. Voor ons in Zeeland betekent het dat wij de belangen van de Zeeuwse burgers vooral in samenwerking met de andere overheidsorganisaties willen en moeten behartigen. Standaardoplossingen zijn niet voldoende voor Zeeland, met zijn eilandstructuur en perifere ligging, dunbevolkt in de winter en de vele toeristen in de zomer. Bovendien vormt Zeeland het 2^e risicogebied van Nederland. Daarom is maatwerk noodzakelijk.

De samenwerking, bijvoorbeeld in de veiligheidsketen met de politie, het openbaar ministerie en de veiligheidsregio of in het sociale domein met gemeenten en maatschappelijke organisaties, komt onder zware druk te staan als de huidige partners door opschaling het directe contact met de Zeeuwse samenleving verliezen.

De samenvoeging van de politieregio's heeft ook direct consequenties voor de schaal en mogelijk ook de aansturing van de veiligheidsregio. De huidige korte lijnen en territoriale congruentie van de partners (politie, OM, Rechtspraak, veiligheidsregio en provincie) zijn in de veiligheidsketen van levensbelang.

Een ander punt van zorg is het beeld dat bij de burger ontstaat van een afstandelijke onzichtbare overheid door de lange lijst met vanuit Zeeland verdwijnende rijksinstellingen. De volgende overheidsinstanties in de provincie Zeeland zijn door de jaren opgeheven, verhuisd of (sterk) afgeslankt in de provincie Zeeland (in willekeurige volgorde).

- Belastingdienst (incl. Inspectie der registratie en successie)
- Bureau landelijk contact (vh ministerie WVC/CRM)
- Douane
- Kadaster
- Kamer van Koophandel
- Koninklijke Landmacht
- Koninklijke Marine
- Milieu-inspectie
- Ministerie van Landbouw / Dienst landelijk gebied
- Onderwijsinspectie
- Regionaal kantoor Nederlandse bank
- Rijksconsulentschap Economische Zaken
- Rijksconsulentschap Sociale Zekerheid
- Rijksinstituut voor Kust en Zee
- Rijkswaterstaat
- Sociale Verzekeringsbank
- Staatsbosbeheer
- VROM-inspectie

De dreigende fusie van de rechtbank Middelburg met die van Breda, waarbij de rol van Middelburg wordt beperkt tot die van nevenvestiging, en de mogelijke samenvoeging van de politieregio Zeeland met de veel grotere regio Midden- en West-Brabant heeft voor Zeeland derhalve verstrekkende gevolgen. Immers door het marginaliseren van de rechtbank Middelburg verdwijnt niet alleen de directe werkgelegenheid van de rechtbank maar ook die van aan de rechtbank verbonden instellingen als bijvoorbeeld het huis van bewaring, de reclassering en de advocatenkantoren die zich bij voorkeur in de directe omgeving van rechtbanken vestigen. Een aderlating die de provincie zich niet meer kan permitteren gelet op de vele rijksinstellingen die de afgelopen jaren al uit de provincie zijn vertrokken.

Het vertrek van een instelling als de rechtbank betekent eveneens een verlies aan hoogwaardige werkgelegenheid, en heeft ook negatieve consequenties voor bijvoorbeeld de Roosevelt Academy of de Hogeschool Zeeland. Instellingen die sterk bijdragen aan de aantrekkelijkheid van de regio maar het in het dunbevolkte Zeeland toch al moeilijk hebben om het hoofd boven water te houden.

Naast de werkgelegenheid in de industriële, agrarische en toeristische sector is het voor een regio essentieel ook hoogwaardige werkgelegenheid te kunnen aanbieden. Een regio met eenzijdige werkgelegenheid kan anders onevenredig hard getroffen worden door een economische recessie.

Zeeland is een provincie die hoog op de lijst staat van potentiële krimpprovincies en regio's waar de vergrijzing zich het eerst zullen manifesteren; het vertrek van de rechtbank met alle gelieerde werkgelegenheid zal deze ontwikkeling alleen maar versterken. De centrale overheidsplannen staan daarnaast ook op gespannen voet met de initiatieven vanuit Europa, waarin gestreefd wordt naar juist de versterking van de krimpregio's. De Rijksoverheid moet meer rekening houden met de grote verschillen in regionale demografische ontwikkelingen.

Het thema bevolkingsdaling dient daarom als facet ingebracht te worden in alle daarvoor in aanmerking komende onderwerpen van overheidszorg.

Puur sectoraal bezien zijn de aangedragen argumenten voor schaalvergroting voorstelbaar, alhoewel het argument dat schaalvergroting automatisch bijdraagt aan kwaliteitsverbetering aan herziening toe is. Zeker vanuit het oogpunt van de burger geeft schaalvergroting qua bereikbaarheid en bijvoorbeeld betrokkenheid geen kwaliteitsverbetering.

Samenvattend stellen wij vast dat de cumulatie van effecten van sectorale (departementale) schaalvergrotingsoperaties voor een perifeer gelegen provincie als Zeeland een desastreuze uitwerking hebben. Wij pleiten dus voor een integrale visie op rijksniveau op de spreiding van rijksdiensten. Met de aantekening hierbij nadrukkelijk de afwijkende positie van provincies als Zeeland te betrekken. Teveel wordt nu door ieder departement een centralisatiebeleid gevoerd dat onvoldoende rekening houdt met de noodzakelijke territoriale congruentie van instellingen en de maatschappelijke en economische effecten van centralisatie.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben en zijn benieuwd naar uw zienswijze op de geschetste problematiek en ons voorstel tot meer regie. Wij zijn altijd bereid een en ander in een persoonlijk gesprek nader toe te lichten.

Hoogachtend,
gedeputeerde staten,

,voorzitter

,secretaris